

Herøy kommune
Silvalveien 1
8850 Herøy

Saksbehandler, innvalgstelefon
Lill Hildonen, 75531628

Uttalelse med innsigelse - Detaljregulering - Stensvold - Herøy kommune

Det vises til oversendelse av 27.11.2021 i forbindelse med høring av ovennevnte planforslag.

Planforslaget innebærer omregulering for å legge til rette for utleiehytter, småbåthavn og ny boligtomt nord i planområdet. I sør omreguleres arealer for campingplassen med utvidelse av områder der det kan etableres faste oppstillingsplasser med adgang for å sette opp spikertelt. Det reguleres også inn et område for naust.

Statsforvalteren har i henhold til [brev av 22.12.2017](#) fått delegert myndighet til å samordne og avskjære innsigelser fra regionale statsetater til kommunale arealplaner etter plan- og bygningsloven.

Til denne plan foreligger det innsigelse fra Statsforvalteren og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), jf brev av 08.01.2021 (vedlagt).

INNSIGELSER

- 1. NVE fremmer innsigelse til planforslaget inntil det er foretatt en geoteknisk vurdering fra geoteknisk fagkyndig som konkluderer med at foreslåtte tiltak oppfyller sikkerhetskravene i TEK 17 kap. 7.3 (sikkerhet mot skred).**
- 2. Statsforvalteren fremmer innsigelse av hensyn til reindrift- og landbruksinteressene. For området BUN1 og omreguleringen av F02 og F03 i gjeldende plan begrunnes innsigelsen også med strandsonehensyn. Innsigelsen vil bli nærmere konkretisert i det følgende.**

VURDERING OG BEGRUNNELSE

NVEs innsigelse

Planområdet ligger under marin grense, og består ifølge kart fra NGU (jfr. NVE Atlas) av marine avsetninger. Det er angitt områder med mulighet for sammenhengende forekomster av marin leire. Det er ingen kjente kvikkleiresoner innenfor eller i nærheten av planområdet.

Det er ikke utarbeidet en geoteknisk vurdering i forbindelse med planarbeidet. Det er utarbeidet en enkel ROS-analyse hvor det er krysset av for at det ikke er fare for skred/utglidning innenfor området.

TEK 17 kap. 7 om sikkerhet mot naturpåkjenninger konkretiserer hva som regnes som tilstrekkelig sikkerhet mot skredfare. I tillegg til at nye byggetiltak skal plasseres sikkert, er det også et krav om at tiltaket selv ikke skal utsette omgivelsene for fare.

I Kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv H-5/2018 «Planlegging og samfunnsikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling» presiserer departementet (jfr. s. 12) at forholdet til sikkerhet må avklares gjennom selve arealplanarbeidet og ikke utsettes til byggesak.

Det er tiltakshaver som har ansvar for å fremskaffe dokumentasjon. Ettersom det reguleres for K3- eller K4-tiltak anbefales det å gjennomføre en uavhengig kvalitetskontroll av den geotekniske vurderingen.

NVE har innsigelse til planforslaget inntil det er foretatt en geoteknisk vurdering fra geoteknisk fagkyndig som konkluderer med at foreslåtte tiltak oppfyller sikkerhetskravene i TEK 17 kap. 7.3 (sikkerhet mot skred). Dersom geoteknisk vurdering konkluderer med behov for risikoreduserende tiltak, må dette tas inn i reguleringsplanen før den egengodkjennes.

NVE har også merknader om havnivå/stormflo og overvannshåndtering som det bes tatt hensyn til.

Statsforvalterens innsigelser

Statsforvalteren fremmer innsigelse til omreguleringen av gjeldende reguleringsplan og endring av reguleringsbestemmelser av hensyn til reindrifta og jordvern.

§ 3, pkt 3.4 - Campingplass, BC1-BC6

Foreslåtte reguleringsbestemmelser vil stenge flyttleia fordi:

- Friluftsområdene, F02 og F03, langs østgrensen av campingplassområdet foreslås innlemmet i campingplassen. Forflytting av rein vil da kunne hindres av permanente installasjoner på disse arealene.
- Gjeldende reguleringsbestemmelser på område SC 2(BC3), tar hensyn til at det skal være mulig å flytte rein til og fra Vangsholmen og Seljeholmen til Andøya. Med gjeldende reguleringsbestemmelser skal denne parsellen bare benyttes til kortidsplassering av campingvogner, bobiler og telt fra først i juni til slutten av august. Det er ikke tillatt å oppføre permanente installasjoner på dette arealet.

I forslag til bestemmelser for campingplassområdet, gjøres alle oppstillingsplasser for campingvogner om til faste plasser med muligheter for å sette opp spikertelt. Foreslåtte endringer vil stenge flyttleia.

- For kombinasjonsområdet landbruk/campingplass LC(BC4) gjelder i hovedsak de samme bestemmelsene som for SC 2. Løsningen opprettholder en sone langs stranda hvor det er mulig å forflytte rein.
Forslaget til endring av reguleringsbestemmelsene med permanente oppstillingsplasser vil stenge flyttleia.
- Statsforvalteren fremmer innsigelse til område BC4 utfra jordvern hensyn.

§ 3, pkt 3.6 – uthus/naust/badehus (BUN1)

Deler av friluftsområdet langs stranda sørvest for LC(BC4) er foreslått omdisponert til uthus/naust/badehus. Disse tiltakene vil ytterligere hindre forflytting av rein fra Vangsholmen og sørover på Tenna.

Forslag til løsning

- Friluftsområdene F02 og F03 (del av BC3) opprettholdes som i eksisterende godkjent plan.
- Planbestemmelsene for SC2(BC3) opprettholdes som i eksisterende godkjent plan.
- Formålet for område L/C i gjeldende reguleringsplan beholdes som i eksisterende godkjent plan.
- Planbestemmelsene for LC(BC4) videreføres som i eksisterende godkjent plan.
- Friluftsområdet opprettholdes som i eksisterende godkjent plan. Uthus/naust/badehus tas ut av reguleringsplanen.

Vurderinger

Reindrift

Reindriftslovens § 22 gir flyttleier et særlig vern. Det er ikke lov å iverksette tiltak som hindrer bruk av flyttleiene:

Reindriftsutøvere har adgang til fritt og uhindret å drive og forflytte rein i de deler av reinbeiteområdet hvor reinen lovlig kan ferdes og adgang til flytting med rein etter tradisjonelle flyttleier. Med til flyttleier regnes også faste inn- og avlastningsplasser for transport av reinen.

Reindriftens flyttleier må ikke stenges, men Kongen kan samtykke i omlegging av flyttleier og i åpning av nye flyttleier når berettigede interesser gir grunn til det.

Svømmeleia vest for brua over Tennsundet fra Sør-Herøy til Tenna, er ikke lenger i bruk. Årsaken er endrede strømforhold som følge av utfylling i sundet. Reinen flyttes i dag enten over Tennsundbrua eller så svømmer den fra Vestem til Tenna. Vi har ingen reindriftsfaglige merknader til omregulering fra privat småbåthavn til rorbuer/utleiehytter på området vest for Tennsundbrua,

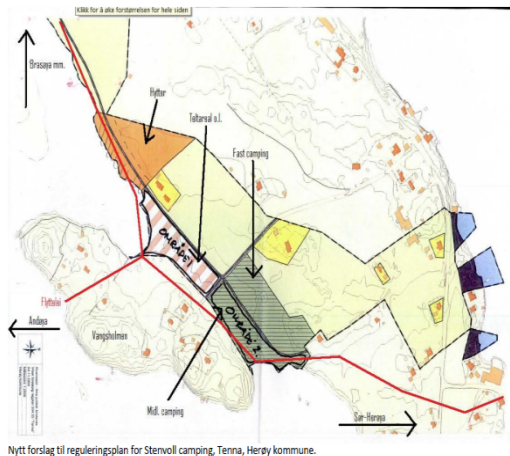
Gjeldene reguleringsplan planid 1818_50455 ble vedtatt 09.02.2009, og den er planavklart med reindriften. Reinbeitedistriktet var sterkt involvert da gjeldende reguleringsplan ble utarbeidet. Gjennom møter og befaringer ble det enighet om gjeldene reguleringsbestemmelser. Hovedfokus for reindriften var å sikre flyttleier fra Tenna til Andøya.

Gjeldene reguleringsbestemmelser for spesialområdene § 5, sikrer muligheten for flytting av rein gjennom området. Spesialområdene omfatter både friluftsområder og spesialområde camping SC1 og SC2 og kombinasjonsområde landbruk/campingplass – LC.

Andøya inngår i vinterbeiteområdet til Røssåga/Toven reinbeitedistrikt. Det er per i dag ingen praktiske alternative løsninger, annet enn svømmeleiene fra Seljeholmen og Vangsholmen og til og fra Andøya. Det er derfor kritisk å opprettholde flyttleia fra Vangsholmen og langs stranda både mot nord og mot sør på Tenna.

Det er ved bruk av denne svømmeleia at reguleringsplanen kan komme i konflikt med flytting.

Kartet illustrerer løsning som sikrer flyttleie gjennom området, utarbeidet i 2008

Konklusjon

Det er ikke lov å iverksette tiltak som hindrer bruk av flyttleiene. Dagens reguleringsbestemmelser for områdene F02, F03, SC2 og LC videreføres. Friluftsområdet som tenkes omregulert til uthus/naust/badeplass tas ut av reguleringsplanen.

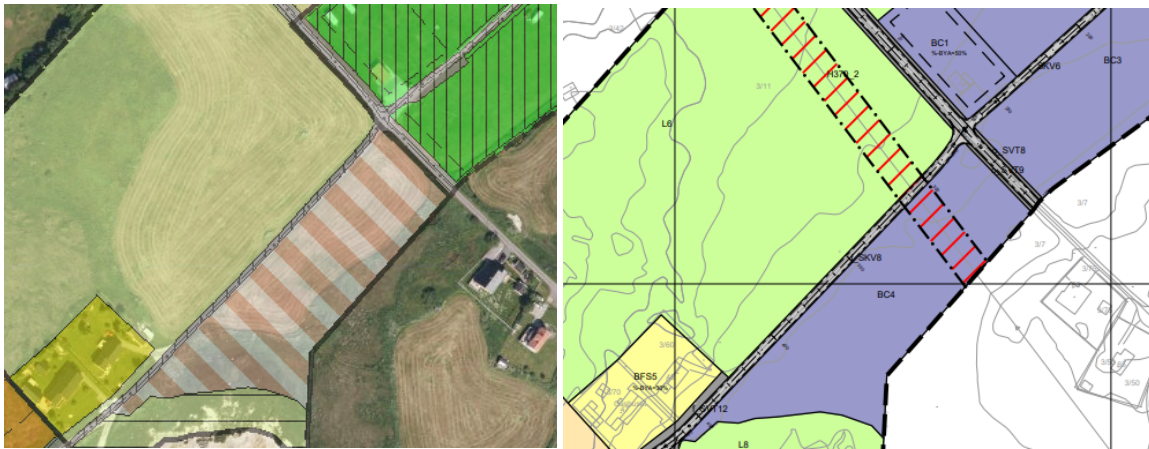
Jordvern

I gjeldende reguleringsplan har område med feltnavn L/C med formål landbruk og korttidsoppstilling camping. Arealet består av 4,1 dekar fulldyrka jord i verdiklasse 3, stor verdi. I tillegg er det ca 2 dekar innmarksbeite der det meste er klassifisert som dyrkbar jord, areal som egner seg til oppdyrking til fulldyrka jord.

I plankartet som er sendt på høring er området regulert til campingplass der det er tillatt med etablering av faste oppstillingsplasser for campingvogner med spikertelt, campingvogner, bobiler, telt, servicebygg/tilhørende anlegg, tømmeanlegg for bobiler, grillhytte, lekeplass og andre relevante aktiviteter.

Utsnitt fra vedtatt reguleringsplan over ortofoto til venstre og forslag til nytt plankart til høyre:

Nasjonale føringer om jordvern

Jordbruksarealer er en begrenset ressurs i Norge, og jordvern har lenge vært et nasjonalt politisk mål. Fra dagens regjering og Stortinget er det en tydelig holdning om at jordvernet skal vektlegges i større grad enn tidligere. I nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for 2019-2023 ber regjeringen kommunene velge utbyggingsløsninger som sikrer landbrukets næringsgrunnlag og reduserer omdisponeringen av dyrka mark.

I 2015 ble Nasjonal jordvernstrategi vedtatt av Stortinget med klare forventninger om å redusere omdisponering av dyrka og dyrkbar jord. Målet om omdisponering gjelder all dyrka og dyrkbar jord, inkludert fulldyrka, overflatedyrka jord og innmarksbeite. Jordvernstrategien ble i forbindelse med statsbudsjett for 2019 oppdatert og viderefører i stor grad de samme forventningene, i tillegg til to nye tiltak. For Nordland har Statsforvalteren fulgt opp de nasjonale målsettingene og vedtatt en «*Strategisk plan for jordvern i Nordland*». Her har vi som mål at det ikke skal omdisponeres mer enn 200 daa dyrka og 200 daa dyrkbar jord i Nordland per år. Helst bør årlig omdisponering være lavere enn dette.

I januar i år sendte landbruks- og matministeren sammen med kommunal- og moderniseringsministeren brev til alle kommunene og fylkeskommunene. Regjeringen ønsker å følge opp FNs bærekraftsmål, og kommunene må bruke sin kunnskap om lokale og regionale forhold til å prioritere bærekraftsmålene i arealplanleggingen i tråd med regjeringens politikk. Jordvern er en viktig del av arbeidet for å nå målene. Bevaring av dyrket mark er en nasjonal interesse. For å oppnå styrket beredskap og matsikkerhet må vi ta vare på jordbrukets produksjonsressurser over hele landet. I slutten av 2018 sendte landbruks- og matministeren ut et brev til fylkesmennene for å klargjøre jordvern som nasjonal eller vesentlig regional interesse i kommunenes planlegging. Brevet gir et tydelig signal om hvilke kriterier Statsforvalteren skal bruke for å vurdere innsigelser med bakgrunn i jordvern. Vurderingskriteriene går blant annet ut på å vurdere om landbruksarealet har nasjonal eller regional verdi, og om tiltaket som skal plasseres på dyrka eller dyrkbar jord er av vesentlig samfunnsmessig verdi. Samfunnsnyttien må veies opp mot jordbruksarealets verdi. Norge skal, av hensyn til beredskap, sysselsetting/verdiskaping, kulturlandskap og andre miljøverdier drive jordbruk i hele landet. Det er derfor et mål å bevare jorda i alle regioner. Verdien til et jordbruksareal skal vurderes med utgangspunkt i kvaliteten på jordsmonnet, i tillegg til om arealet er lettrevet ut fra arrondering, størrelse og tilgjengelighet. Drifts- og miljømessige forhold for gjenværende jordbruk skal også vektlegges.

Miljøfaglig

Innsigelsen til BUN1 og omreguleringen av F02 og F03 i gjeldende plan begrunnes også ut fra strandsonevernhensyn. Kommunen har både i nylig vedtatt arealdel av kommuneplanen og tidligere versjon foretatt en differensiert forvaltning av strandsonen. I denne forbindelse har man for det her aktuelle planområde anvendt hensynssone 910 hvor det ble fastsatt at gjeldende reguleringsplan fortsatt skal gjelde uendret. Det følger av dette at arealformål og de bestemmelser som fremgår av reguleringsplanen ansees som en del av kommuneplanens arealdel. Strandsonen mot vikene i nord og sør for Vangsholmen er her forutsatt beholdt allmenne hensyn.

Innreguleringen av BUN1 vil punktere en tilgjengelig del av strandsone på mellom veien og tørrfallsområdet. Vi vurderer at dette kommer i konflikt med strandsonevernet i pbl. § 1-8 og statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen, jf. T-2/16 punkt 3.11. Sammen med fritidsboligområdet på nordvestsiden av veien vil nautbebyggelse her privatisere og forringe allmennhetens bruk av området. Ettersom det i den foreslåtte planen legges til rette for en ytterligere utvikling av havneområdet mot Tennessundet, er Statsforvalteren klar på at naust bør etableres i tilknytning til dette småbåthavneområde. Dette vil være i tråd med eksisterende arealavklaring i gjeldende reguleringsplan.

Av samme hensyn vil østsiden av vei SKV6 mot vika og grønnstrukturområdet GB (områdene F02 og F03 i gjeldende plan) måtte beholdes allmenne interesser og holdes fri for privatiserende installasjoner og inngrep i forbindelse med campingvirksomheten. Det er imidlertid ingenting i veien for at F02 fortsatt kan avendes som teltområde.

ØVRIGE MERKNADER FRA STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Samfunnssikkerhet og beredskap - Planfaglige mangler¹

Kommunen er ansvarlig for å påse at risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomføres for planområdet, eller selv foreta slik analyse. I dette ligger det også at kommunen skal kvalitetssikre dette arbeidet og utrede konsekvenser av identifisert risiko.

Det er etter vårt syn ikke gjennomført en egen ROS-analyse til denne detaljreguleringen. Det er brukt en gammel sjekkliste for mulige hendelser. Statsforvalteren oppfordrer til å bruke DSB sin veileder [Metode for risiko- og sårbarhetsanalyse i planlegging](#) til gjennomføring av ROS-analyse, samt bruk av sjekklisten for potensielle, uønskede hendelser til ROS-analysen, se vedlegg 5 i veilederen.

Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Området med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssone, jf. plan- og bygningsloven § 4-3. ROS-analyse på dette nivået, skal avdekke reell fare, og i dette tilfellet er det spesielt viktig at hensynet til havnivåstigning, stormflo og eventuelt vind og bølgepåvirkning, samt faren for skred blir ivarettatt.

I ROS-analysen skal mulige uønskede hendelser som kan skje i fremtiden identifiseres. Dette gjelder spesielt hendelser knyttet til et endret klima. Risiko og sårbarhet, herunder sannsynlighet,

¹ Med planfaglige mangler tenker vi på feil og mangler knyttet til lov og forskriftskrav – typisk tekniske krav og formelle krav f.eks knyttet til manglende dokumentasjon/utredning. Dette er krav som normalt skulle vært oppfylt ved utarbeidelse av planen og som kan få betydning for planens gyldighet. Denne type mangler vil avhjelpes ved at påpekt mangel rettes opp i det videre planarbeidet.

konsekvens og usikkerhet skal vurderes, og det skal identifiseres tiltak for å redusere risiko og sårbarhet for de ulike hendelsene.

Det er positivt at det er spesifisert minimumshøyde over havet for ny bebyggelse i reguleringsbestemmelsene til 3,5 m, da deler av planområdet er utsatt med tanke på fremtidig havnivåstigning og påfølgende stormflo. På reguleringsplannivå vil det også være naturlig at forventet bølgepåvirkning inngår i risiko- og sårbarhetsanalysen.

Herunder bør havnivåstigning med påfølgende stormflo og bølgepåvirkning, samt skred være en del av ROS-analysen.

Manglende eller mangelfull ROS-analyse vil være grunnlag for innsigelse fra Statsforvalteren. Da det i denne reguleringsplanen er snakk om mindre endringer på en eldre plan og planen ikke får større samfunnsmessige konsekvenser velger vi å ikke bruke innsigelse. Vi ber om at Herøy kommune i fremtidige planer påser at ROS-analyse gjennomføres etter ny veiledning.

VIDERE SAKSGANG

Innsigelsene medfører at planen ikke kan egen godkjennes av Kommunestyret slik den nå foreligger.

Dersom kommunen velger å ikke ta innsigelsen til følge, vises det til [rundskriv H-2/14 Retningslinjer for innsigelse i plansaker etter plan- og bygningsloven](#) for videre behandling

Med hilsen

Tom Cato Karlsen

Lill Hildonen
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandlere:

Elisabeth Utstøl Pettersen	Landbruk- og reindriftsavdelinga (reindrift)
Toril Austvik	Landbruk- og reindriftsavdelinga (landbruk)
Ole Christian Skogstad	Klima- og miljøavdelinga
Stine Gabrielsen	Kommunal- og beredskapsavdelinga

Kopi til:

Nordland fylkeskommune	Postmottak Fylkeshuset	8048	Bodø
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091 Majorstua	0301	Oslo